

Residentie van de ambassadeur van België in Spanje – Kunstwerken als ambassadeurs

door Ilse Dauwe, Conservatrice van de kunstwerken en antiquiteiten van de Federale Overheidsdienst Buitenlandse Zaken, Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking van België

Kunstwerken als ambassadeurs

Kunstwerken kunnen de aanleiding zijn voor een gesprek tijdens bijeenkomsten in de officiële residentie van België in Madrid: of het nu gaat om een diner met Belgische galeriehouders of om een discrete diplomatieke onderhandeling.

Wie beter dan Pieter Paul Rubens belichaamt tot in de perfectie deze eenheid tussen kunst en diplomatie in Spanje? Rubens was een van de beroemdste 17de-eeuwse kunstenaars uit de Lage Landen en beschikte bovendien over diplomatieke vaardigheden. Twee portretten *Naar Rubens* zijn een bruikleen van het Koninklijke Museum voor Schone Kunsten van België in Brussel. Ze kunnen worden omschreven als “diplomatieke schilderijen”, omdat ze de Spaanse koning Filips II en zijn vrouw Elisabeth van Frankrijk uitbeelden.

Elisabeth van Frankrijk
© Foto: Sílvio Da Costa

Koning Filips II
© Foto: Sílvio Da Costa

Drie portretten van Michiel Janszoon Mierevelt stellen een man en twee jonge vrouwen van adel in de 17de eeuw voor, van wie de identiteiten onbekend zijn. Alle drie zijn ze geschilderd met een halskraag. Dit type kraag, dat als een molensteen om de nek lijkt te hangen, maakte in het begin van de 17de eeuw deel uit van de uit Spanje overgewaaid kledingvoorschriften. Deze fijne, sneeuw witte kanten kragen werden vooral gebruikt op zwarte kleding om een sober en vroom

voorkomen te benadrukken. Ze vroegen om een passend hoofddeksel of kapsel: een klein kanten hoedje voor de dames, een kort kapsel, een puntbaard en een snor voor de heren.

Portret van een vrouw - Michiel Janszoon Mierevelt
© Foto: Sílvio Da Costa

Portret van een man - Michiel Janszoon Mierevelt
© Foto: Sílvio Da Costa

De Patriciër - Michiel Janszoon Mierevelt
© Foto: Sílvio Da Costa

Boodschap aan Cyrus' Moeder

© Photo: Sílvio Da Costa

Wandtapijten, de zogenaamde verplaatsbare fresco's van het Noorden, waren van grote artistieke, economische en diplomatieke waarde. Dit wandtapijt heet "Boodschap aan Cyrus' Moeder". Het maakt deel uit van een geheel met de titel "Cyrus de Grote". Cyrus de Grote, of de Perzische koning Cyrus II, leefde in de 6de eeuw voor Christus. Hij regeerde met zin voor pluralisme en tolerantie, reden waarom hij vandaag nog steeds een voorbeeld en een bron van inspiratie is. Dit wandtapijt is geweven in de 17de eeuw in Brussel, naar een ontwerp geïnspireerd op de reeks uit de 16de eeuw van Jan Raes I.

Er bestaan verschillende versies van "Cyrus de Grote", waarvan sommige zich in Spanje bevinden: een kostbare serie van tien wandtapijten, waarschijnlijk een opdracht van Filips II, maakt nu deel uit van het *Patrimonio Nacional* van Spanje. Sommige wandtapijten van een "Kleine Cyrus"-serie zijn te zien in het Koninklijk Paleis van Aranjuez. Andere wandtapijten van Cyrus bevinden zich in de Kathedraal van Tarragona en in de residentie van de Spaanse Ambassadeur in Rome. Dit laatste wandtapijt komt waarschijnlijk uit dezelfde serie als het tapijt dat in de traphal van de Belgische residentie in Spanje hangt.